

Vergaderjaar 2013–2014

33 805 XVI

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2013 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten, die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2013 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

Tevens wordt in onderdeel B een actueel beeld gegeven van de uitgaven onder het Budgettair Kader Zorg (BKZ) en van de financiering van de zorgsector in het jaar 2013.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers

B. BEGROTINGSTOELICHTING

Hoofdstuk 1

1.1 LEESWIJZER

De mutaties in deze suppletoire begroting bestaan uit herschikkingen binnen de begrotingsuitgaven, uit overboekingen van en naar andere begrotingshoofdstukken, uit financieringsverschuivingen en uit middelen die generaal aan de VWS-begroting zijn toegevoegd, dan wel middelen die generaal vrijvallen.

De gepresenteerde cijfers sluiten aan bij de Najaarsnota 2013, die de Minister van Financiën aan de Tweede Kamer aanbiedt.

Om de leesbaarheid van de toelichting op de beleidsartikelen te bevorderen zijn de volgende uitgangspunten toegepast:

1. Naast de beleidsmatig relevante mutaties worden de mutaties toegelicht als het hiermee gepaard gaande bedrag voor de beleidsuitgaven op het niveau van het financieel instrument hoger is dan € 3 miljoen van de vastgestelde begroting. In enkele gevallen is om beleidsmatige redenen van deze regel afgeweken en zijn ook kleinere mutaties toegelicht.
2. De apparaatsuitgaven zijn in relatie tot de beleidsuitgaven gering van omvang. Daarom worden alleen de belangrijkste mutaties toegelicht.
3. Mutaties die afzonderlijk lager zijn dan deze normen en/of die betrekking hebben op interne verrekeningen binnen de administratie van VWS, staan gesaldeerd toegelicht met de algemene tekst «overige mutaties». Hierdoor kan dat saldo op de post «overige mutaties» uiteindelijk hoger zijn dan de bovengenoemde criteria.
4. Voor wat betreft de verplichtingenmutaties wordt per artikel enkel het saldo weergegeven.

Voor wat betreft de premie-uitgaven en -ontvangsten worden in principe alleen mutaties die groter zijn dan € 10 miljoen toegelicht. In enkele gevallen is om beleidsmatige redenen van deze regel afgeweken en zijn ook kleinere mutaties toegelicht.

In paragraaf 1.2 wordt het beleid met betrekking tot de begrotingsuitgaven- en ontvangsten toegelicht.

In paragraaf 1.3 wordt de artikelsgewijze toelichting van de begrotingsmutaties weergegeven.

Hoofdstuk 2 bevat het beleid met betrekking tot de premie-uitgaven en de wijzigingen daarvan.

1.2 HET BELEID MET BETREKKING TOT DE BEGROTINGSUITGAVEN EN -ONTVANGSTEN

In paragraaf 1.2.1 worden de onderwerpen vermeld waarvoor deze begrotingswet de wettelijke basis vormt. In paragraaf 1.2.2 worden de belangrijkste (beleidsmatige) suppletoire mutaties toegelicht.

1.2.1 Wettelijke basis

In deze paragraaf worden de uitgaven vermeld waarvoor deze begrotingswet de wettelijke basis vormt.

Artikel 4 Stichting Zonnehuizen

Per brief van 20 maart 2012 (TK 31 839, nr. 190) hebben de Staatssecretarissen van VWS en van VenJ aan de Tweede Kamer laten weten dat ze garant staan voor de in de boedel van de failliet verklaarde Stichting Zonnehuizen achtergebleven middelen voor zak- en kleedgelden. Aan de nieuwe Stichting Zonnehuizen Kind en Jeugd is hiertoe een subsidie verstrekt van € 147.461.

Artikel 6 Tegemoetkoming Nationaal Comité Inhuldiging

Aan het Nationaal Comité Inhuldiging is een bijdrage toegekend van € 500.000 voor onder de vlag van het Comité georganiseerde activiteiten in het kader van de troonswisseling.

1.2.2 Overzicht belangrijkste (beleidsmatige) suppletoire mutaties 2013 (Najaarsnota)

Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2013 (Najaarsnota) Bedragen x € 1.000

	Uitgaven	Artikel
Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	15.647.174	
Stand 1e suppletoire begroting	15.736.350	
Belangrijkste suppletoire mutaties		
Het Ministerie van VWS levert een bijdrage aan de kosten die zijn gemoeid met afstoot en leegstand van huisvesting van de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA). Om die reden is € 10,0 miljoen gereserveerd voor overboeking naar de begroting van het Ministerie van EZ.	10.000	1
Naar de begroting van het Ministerie van Economische Zaken is vervolgens € 10,0 miljoen overgeboekt in verband met de kosten die zijn gemoeid met afstoot en leegstand van huisvesting van de NVWA.	- 10.000	1
De voorraad antivirale middelen is langer houdbaar dan verwacht. De voor de vervanging gereserveerde middelen komen hierdoor niet tot besteding (€ 15,8 miljoen). Daarnaast zijn de uitvoeringskosten voor de HPV-vaccinatie (€ 0,9 miljoen) lager dan geraamd, doordat de inkoop van HPV-vaccin voortaant vanuit de premiemiddelen (RVP) wordt gefinancierd.	- 16.688	1
Er is sprake van een tegenvaller van € 3,0 miljoen als gevolg van enkele nabetalingen over 2012 bij de overgangsregeling FLO/VUT/ouderenregeling in de ambulancezorg.	3.000	2
Er is € 3,0 miljoen toegevoegd aan de doeluitkering maatschappelijke opvang in het gemeentefonds voor voorbereiding op beschermd wonen.	- 3.010	3
De subsidiemiddelen geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) zijn niet geheel uitgeput als gevolg van latere inwerkingtreding van wijzigingen in het stelsel van vrouwenopvang (€ 6,1 miljoen).	- 6.080	3
De transitiemiddelen decentralisatie langdurige zorg zijn niet geheel tot besteding gekomen (€ 6,0 miljoen). Op dit moment wordt door VWS met betrokken partijen gewerkt aan een landelijk transitieplan (plus begroting) dat uiteindelijk moet uitmonden in regionale (lokale) transitieplannen. De uitwerking van deze transitieplannen heeft meer tijd gevergd dan eerder voorzien.	- 6.000	3
Als gevolg van minder gemaakte reiskilometers wordt het budget voor bovenregionaal vervoer niet uitgeput (€ 5,0 miljoen).	- 5.000	3

	Uitgaven	Artikel
Er is in 2013 minder uitgegeven aan fraudebestrijding dan verwacht omdat verschillende activiteiten pas in de loop van het jaar zijn opgestart. Verder is er minder uitgegeven door vertraging bij de oprichting van het Kwaliteitsinstituut en doordat een aantal kleinere opdrachten geen doorgang vond.	– 4.500	3
Vanwege in het verleden verstrekte garanties op leningen aan zorginstellingen staat VWS garant voor een deel van de schuld van Stichting Zonnehuizen. Ultimo 2012 bedroeg de restschuld van deze garanties € 10,6 miljoen. VWS heeft middelen gereserveerd voor de afwikkeling van de financiële verplichtingen. Deze extra uitgaven worden (deels) gecompenseerd door minder uitgaven vanwege vertraging in de ZonMw-programma's Palliatieve Zorg en Deltaplan Dementie. Daarnaast zijn er enkele kleinere activiteiten die niet of later (2014) worden uitgevoerd.	1.900	3
Er worden middelen gereserveerd om de vaststelling van de uit het Fonds Ziekenhuisopleidingen (FZO) gefinancierde opleidingen te faciliteren. Dit hangt samen met de overgang van het FZO van de VWS begroting naar de beschikbaarheidsbijdrage binnen het BKZ. Dit leidt tot een verandering in de systematiek (bekostiging per kalenderjaar in plaats van studiejaar). Als gevolg van deze wijziging is geraamd dat er in 2014 € 20,0 miljoen aan nabetalingen zullen moeten worden verricht voor de in het najaar 2013 verleende subsidies binnen het begrotingskader. De financiering via de beschikbaarheidsbijdrage start per 1 januari 2014.	– 20.000	4
De afrekening over 2012 van de subsidieverleningen zorgopleidingen en huisartsenopleiding, op basis van de in 2013 door de instellingen ingediende subsidieverantwoordingen over de realisatiecijfers in 2012, leidt tot nabetalingen aan de instellingen van circa € 40,0 miljoen en terugvorderingen van de instellingen van in totaal circa € 25,0 miljoen.	40.000	4
Er is ruimte opgetreden door vertraging in de opdrachtverlening aan ZonMw voor het Deltaplan Dementie. Het heeft langer dan verwacht geduurd om het programmavoorstel rond te krijgen. Voorts is vertraging opgetreden in de opdrachtverlening voor het Preventieprogramma én is in afwachting van het Nationaal Programma Preventie nog geen opdracht verleend voor een programma op het terrein van de Ondersteuning van het lokaal gezondheidsbeleid.	– 6.892	4
De uitgaven in het kader van het werkplan NZa zijn lager dan geraamd. Bij het CVZ is er sprake van onderuitputting bij het opstarten van het Kwaliteitsinstituut.	– 4.700	4
Er is € 24,0 miljoen overgeboekt naar het Gemeentefonds. Het betreft middelen voor de invoering van het nieuwe stelsel voor Jeugdzorg.	– 24.000	5
De uitgavenraming van het budget Jeugdzorg wordt verhoogd met € 11,2 miljoen. Het betreft een correctie van het ouderbijdrage deel van de pleegvergoeding.	11.200	5
Naar de begroting van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is circa € 18,2 miljoen overgeboekt ter dekking van het besparingsverlies kindregelingen als gevolg van vertraging inwerkingtreding wetsvoorstel «Verbetering financiële positie pleegouders».	– 18.160	5
Er is ruimte van € 1,1 miljoen ontstaan door het niet doorgaan van voornemens op het terrein van opvoeden en opgroeien. Binnen het programma stelselherziening jeugd is sprake van onderuitputting van € 2,4 miljoen door de vertraging van enkele onderdelen van het programma. Er is ruimte ontstaan van € 1,4 miljoen door vrijval op het budget «Schipperinternaten» en het budget «Zorg voor Jeugd».	– 4.900	5

	Uitgaven	Artikel
De voorgenomen privatisering van de instelling Almata en de Lindenhorst heeft vertraging opgelopen als gevolg van opgeschorte onderhandelingen met de bonden. De privatisering zal in 2014 tot stand komen.	- 17.000	5
Op basis van actuele gegevens van het CAK wordt verwacht dat het totaal van de uitbetaling van algemene tegemoetkomingen Wtcg over 2012 en nabetalingen van tegemoetkomingen over voorgaande jaren leidt tot hogere uitgaven dan eerder geraamd.	13.700	8
Op basis van de meest recente inzichten over de realisatie in 2013 bij de uitfasering van de regeling tegemoetkoming buitengewone uitgaven (TBU) en bij de regeling tegemoetkoming specifieke zorgkosten (TSZ) zijn de verwachte uitgaven in 2013 € 9,7 miljoen (TBU € 4,0 miljoen en TSZ € 5,7 miljoen en) hoger dan eerder geraamd.	9.700	8
Dit is een reservering voor het VWS – deel van het verwachte boekwaardeverlies bij de verkoop van het Antonie van Leeuwenhoekterrein in Bilthoven.	50.000	10
Overige mutaties	- 16.404	
Stand 2^e suppletoire begroting 2013	15.712.516	

**Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2013 (Najaarsnota)
Bedragen x € 1.000**

	Ontvangsten	Artikel
Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	63.539	
Stand 1^e suppletoire begroting	136.022	
Belangrijkste suppletoire mutaties		
De opbrengst van de aan wanbetalers opgelegde bestuursrechtelijke premie is hoger dan eerder geraamd.	18.900	2
Terugontvangst van aan het CVZ verstrekte voorschotten in het kader van de zorgverlening aan illegalen en onverzekerbare vreemdelingen in 2012.	2.560	2
Dit betreft de technische verwerking van de aanpassing van een eerder gemaakte afspraak met de IJsselmeerziekenhuizen over het in termijnen afbetalen van de lening. De ontvangsten in 2013 zijn als gevolg hiervan ruim € 5,4 miljoen lager dan eerder geraamd.	5.428	2
De afrekening over 2012 van de subsidieverleningen zorgopleidingen en huisartsenopleiding, op basis van de in 2013 door de instellingen ingediende subsidieverantwoordingen over de realisatiecijfers in 2012, leidt tot nabetalingen aan de instellingen van circa € 40,0 miljoen en terugvorderingen van de instellingen van in totaal circa € 25,0 miljoen.	25.000	4
De ontvangstraming van het budget Jeugdzorg wordt verhoogd met € 11,2 miljoen. Het betreft een correctie van het ouderbijdrage deel van de pleegvergoeding.	11.200	5
Overige mutaties	7.736	
Stand 2^e suppletoire begroting 2013	206.846	

3. TOELICHTING VAN DE BEGROTINGSMUTATIES

Artikel 1 Volksgezondheid

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 1 Volksgezondheid (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting
Verplichtingen	512.881	487.382	156.952	644.334
Uitgaven	518.532	493.033	- 23.913	469.120
waarvan juridisch verplicht (%)	99%			
1. Gezondheidsbescherming	100.092	101.014	- 1.594	99.420
<i>Subsidies</i>	<i>3.182</i>	<i>3.424</i>	<i>- 1.602</i>	<i>1.822</i>
Uitvoering landelijke nota gezondheidsbeleid	2.265	4.245	- 2.825	1.420
Crisisbeheersing Volksgezondheid	828	- 910	915	5
Gezondheidsbescherming algemeen	89	89	268	357
Wachtgeld	0	0	40	40
<i>Opdrachten</i>	<i>7.596</i>	<i>7.322</i>	<i>- 3.068</i>	<i>4.254</i>
Nota gezondheidsbeleid	566	566	3	569
Crisisbeheersing Volksgezondheid	5.707	5.471	- 2.245	3.226
Gezondheidsbescherming algemeen	266	266	- 261	5
Productveiligheid	563	525	- 69	456
Voedselveiligheid	494	494	- 496	- 2
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>85.760</i>	<i>3.434</i>	<i>3.057</i>	<i>93.205</i>
Gezondheidsbescherming algemeen	1.035	- 213	481	268
Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit	74.015	73.762	355	74.117
RIVM: wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed	14.144	16.599	2.221	18.820
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>	<i>120</i>	<i>120</i>	<i>19</i>	<i>139</i>
College Toetsing	120	120	61	181
Gezondheidsbescherming	0	0	- 42	- 42
2. Ziektepreventie	345.500	319.467	- 21.315	298.152
<i>Subsidies</i>	<i>9.920</i>	<i>197.195</i>	<i>- 4.501</i>	<i>192.694</i>
Preventie chronische ziekten	2.933	2.958	- 233	2.725
Preventie van infectieziekten	4.255	4.409	- 2.522	1.887
Jeugdgezondheidszorg	2.732	2.553	- 65	2.488
Bevolkingsonderzoeken	0	105.565	- 2.800	102.765
Nationaal programma Grieppreventie	0	40.634	0	40.634
Aanvullende curatieve soa bestrijding	0	29.214	1.119	30.333
Infectieziektebestrijding	0	11.862	0	11.862
<i>Opdrachten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>511</i>	<i>511</i>
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>320.580</i>	<i>122.272</i>	<i>- 17.417</i>	<i>104.855</i>
Nederlands vaccin Instituut	2.071	339	- 326	13
Centrum Infectieziektebestrijding	35.089	34.903	986	35.889
Centrum Bevolkingsonderzoek	8.760	10.096	3.159	13.255
Centrum Gezondheid en Milieu	3.336	5.250	617	5.867
Centrum Gezond Leven	6.150	6.205	720	6.925
IOD en Vaccinologie	18.975	10.919	- 1.999	8.920
Bevolkingsonderzoeken	145.719	38.646	- 21.105	17.541
Nationaal programma Grieppreventie	59.718	14.658	315	14.973
Aanvullende curatieve soa bestrijding	28.622	0	152	152
Infectieziektebestrijding	10.884	0	57	57
Technologie en demografie	1.256	1.256	7	1.263
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>	<i>15.000</i>	<i>0</i>	<i>92</i>	<i>92</i>
Extra contactmoment jeugdgezondheidszorg	15.000	0	92	92
3. Gezondheidsbevordering	54.209	54.674	- 2.389	52.285
<i>Subsidies</i>	<i>35.177</i>	<i>35.960</i>	<i>- 2.841</i>	<i>33.119</i>
Gezondheidsbevordering algemeen	1.304	1.304	- 1.104	200
Preventie van schadelijk middelengebruik (alcohol, drugs en tabak)	7.920	7.849	- 6.129	1.720

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting
Verslavingszorg	1.533	1.533	7.181	8.714
Letselpreventie	3.867	4.961	318	5.279
Voeding, Convenant Gezond	0	- 574	9.091	8.517
Gezonde leefstijl jeugd	12.250	12.250	- 12.250	0
Subsidies ter bevordering kwaliteit en toegankelijkheid zorg	3.172	3.209	20	3.229
Subsidies ter bevordering van seksuele gezondheid	5.131	5.428	32	5.460
<i>Opdrachten</i>	<i>1.820</i>	<i>1.847</i>	<i>2.696</i>	<i>4.543</i>
Gezondheidsbevordering algemeen	1.260	1.260	1.746	3.006
Preventie schadelijk	520	590	- 259	331
Letselpreventie	40	40	905	945
Voeding, Conventant Gezond	0	- 43	304	261
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>220</i>	<i>- 125</i>	<i>249</i>	<i>124</i>
RIVM: Voedsel consumptiepeiling	220	220	- 220	0
RIVM: Gezonde leefstijl jeugd	0	- 345	345	0
RIVM: Monitoring, opdr., KV-en e.d.	0	0	124	124
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>	<i>16.992</i>	<i>16.992</i>	<i>- 2.493</i>	<i>14.499</i>
Heroïnebehandeling op medisch voorschrift	16.992	16.992	- 2.502	14.490
Gezondheidsbevordering	0	0	9	9
4. Ethiek	18.731	17.878	1.385	19.263
<i>Subsidies</i>	<i>962</i>	<i>1.457</i>	<i>- 464</i>	<i>993</i>
Beleid Medische Ethiek	962	1.457	- 464	993
<i>Opdrachten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>70</i>	<i>70</i>
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>3.085</i>	<i>3.085</i>	<i>1.369</i>	<i>4.454</i>
CIBG: Uitvoeringstaken medische ethiek	3.085	3.085	1.369	4.454
<i>Bijdragen aan ZBO's en RWT's</i>	<i>14.684</i>	<i>13.336</i>	<i>410</i>	<i>13.746</i>
CVZ: Rijksbijdrage abortusklinieken	13.050	13.126	82	13.208
Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek	1.634	210	328	538
Ontvangsten	10.903	10.903	0	10.903

Toelichting mutaties 2^e suppletoire begroting

1. Gezondheidsbescherming

Bijdragen aan agentschappen: Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA)

De totale mutatie betreft circa € 0,4 miljoen.

Het Ministerie van VWS levert een bijdrage aan de kosten die zijn gemoeid met afstoot en leegstand van huisvesting van de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA). Om die reden is € 10,0 miljoen gereserveerd voor overboeking naar de begroting van het Ministerie van EZ.

Naar de begroting van het Ministerie van Economische Zaken is vervolgens € 10,0 miljoen overgeboekt in verband met de kosten die zijn gemoeid met afstoot en leegstand van huisvesting van de NVWA. Daarnaast is van artikel 11 (Nominiaal en onvoorzien) € 0,4 miljoen overgeboekt naar dit budget. Het betreft de loonbijstelling kader Rijksbegroting in enge zin (R) tranche 2013.

2. Ziektepreventie

Bijdragen aan agentschappen: Bevolkingsonderzoeken

De totale mutatie betreft circa -/- € 21,1 miljoen.

De voorraad antivirale middelen is langer houdbaar dan verwacht. De voor de vervanging gereserveerde middelen komen hierdoor niet tot besteding (€ 15,8 miljoen). Daarnaast zijn de uitvoeringskosten voor de HPV-vaccinatie (€ 0,9 miljoen) lager dan geraamd, doordat de inkoop van HPV-vaccin voortsaan vanuit de premiemiddelen (RVP) wordt gefinancierd. Het overige deel betreft een technische mutatie van circa € 4,3 miljoen. Deze technische mutatie betreft een budgetneutrale overboeking tussen verschillende budgetten (€ 3,1 miljoen naar Centrum Bevolkingsonderzoek en € 0,1 miljoen naar Centrum Gezondheid en Milieu) onder het instrument bijdragen aan agentschappen en het instrument subsidies.

Artikel 2 Curatieve zorg

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 2 Curatieve zorg (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e supplettoire begroting	Mutaties 2 ^e supplettoire begroting	Stand 2 ^e supplettoire begroting
Verplichtingen	2.769.858	2.768.959	35.907	2.804.866
Uitgaven	2.796.291	2.796.406	- 4.321	2.792.085
waarvan juridisch verplicht (%)	98%			
1. Kwaliteit en veiligheid	114.399	121.531	- 2.351	119.180
<i>Subsidies</i>	<i>109.003</i>	<i>112.929</i>	<i>- 1.558</i>	<i>111.371</i>
<i>waarvan onder anderen:</i>				
Subsidies met betrekking tot zwangerschap en geboorte	1.651	1.651	- 145	1.506
Kwaliteit, transparantie en patiëntveiligheid	56.784	57.668	- 55.739	1.929
Structurele subsidies ziekenhuiszorg	0	0	17.502	17.502
Kwaliteit en doelmatigheid	0	0	34.744	34.744
Nederlandse Transplantatie Stichting en pilots orgaandonatie	11.972	11.972	869	12.841
Productveiligheid	3.110	2.744	- 1.081	1.663
Life Sciences and Health	20.268	22.339	- 599	21.740
UMCG t.b.v. het project Lifelines	6.100	2.602	2	2.604
Topinstituut Pharma	9.118	13.953	- 10	13.943
<i>Opdrachten</i>	<i>2.019</i>	<i>2.685</i>	<i>1.087</i>	<i>3.772</i>
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>3.177</i>	<i>5.817</i>	<i>- 1.880</i>	<i>3.937</i>
<i>waarvan onder andere:</i>				
CIBG:donorregister	3.104	5.654	- 1.790	3.864
<i>Bijdragen aan ZBO's en RWT's</i>	<i>150</i>	<i>50</i>	<i>- 50</i>	<i>0</i>
<i>Bijdragen aan (inter)nationale organisaties</i>	<i>50</i>	<i>50</i>	<i>50</i>	<i>100</i>
2. Toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg	2.613.111	2.612.993	- 2.607	2.610.386
<i>Subsidies</i>	<i>14.536</i>	<i>14.376</i>	<i>- 856</i>	<i>13.520</i>
<i>waarvan onder andere:</i>				
Curatieve geestelijke gezondheidszorg	10.172	10.012	- 9.236	776
Diverse GGZ-projecten	0	0	3.034	3.034
Indicatiestelling	0	0	4.998	4.998
<i>Bekostiging</i>	<i>2.565.500</i>	<i>2.565.500</i>	<i>26.590</i>	<i>2.592.090</i>
Rijksbijdrage 18-	2.565.500	2.565.500	0	2.565.500
Zorgverlening illegalen	0	0	26.590	26.590
<i>Opdrachten</i>	<i>4.508</i>	<i>5.158</i>	<i>- 1.433</i>	<i>3.725</i>
<i>waarvan onder andere:</i>				
Gepast gebruik medische producten	4.083	4.383	- 4.297	86
Aansprakelijkheid en fin. Medische producten	0	350	2.861	3.211
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>951</i>	<i>951</i>	<i>100</i>	<i>1.051</i>
CIBG: Farmatec	951	951	100	1.051
<i>Bijdragen aan ZBO's en RWT's</i>	<i>27.616</i>	<i>27.008</i>	<i>- 27.008</i>	<i>0</i>
CVZ: Compensatie kosten van zorg illegalen en andere onverzekerbare vreemdelingen	27.616	27.008	- 27.008	0

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting
3. Bevorderen werking van het stelsel	68.781	61.882	637	62.519
<i>Subsidies</i>	13.700	900	3.619	4.519
Prestatiebekostiging ziekenhuizen	13.700	900	82	982
Uitvoering zorgverzekeringsstelsel	0	0	1.253	1.253
Wanbetalers en onverzekerden Zvw	0	0	371	371
Wanbetalers en onverzekerden Zvw (2012)	0	0	1.913	1.913
<i>Inkomensoverdrachten</i>	30.000	31.800	3.178	34.978
Overgangsregeling FLO/VUT ouderenregeling ambulancepersoneel	30.000	31.800	3.178	34.978
<i>Opdrachten</i>	3.216	5.166	- 3.068	2.098
<i>waarvan onder andere:</i>				
Uitvoering zorgverzekeringsstelsel	1.359	2.497	- 2.531	- 34
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	12.430	12.430	7.197	19.627
Bijdrage aan het CJIB i.v.m. onverzekerden en wanbetalers Zvw	12.430	12.430	7.197	19.627
<i>Bijdragen aan ZBO's en RWT's</i>	5.335	11.576	- 10.314	1.262
<i>waarvan onder andere:</i>				
Bijdragen aan SVB en CVZ i.v.m. onverzekerden en wanbetalers Zvw	5.335	11.576	- 10.019	1.557
<i>Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken</i>	4.100	10	25	35
Bijdrage C2000 (V&J)	4.100	10	25	35
Ontvangsten	22.128	61.828	19.453	81.281
<i>waarvan onder andere:</i>				
Zorgverlening aan illegalen en andere onverzekerbare vreemdelingen	0	0	2.560	2.560
Wanbetalers en onverzekerden Zvw (premie)	13.900	53.600	18.900	72.500
Kredietverlening aan IJsselmeerziekenhuizen	0	7.175	- 5.428	1.747

Toelichting mutaties 2^e suppletoire begroting

2. Toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg

Bekostiging

De totale mutatie betreft € 26,6 miljoen. Deze technische mutatie betreft onder andere een budgetneutrale overboeking van het instrument bijdragen aan ZBO's en RWT's.

Bijdragen aan ZBO's en RWT's

De totale mutatie betreft € 27,0 miljoen. Deze technische mutatie betreft een budgetneutrale overboeking naar het instrument bekostiging.

3. Bevorderen werking van het stelsel

Inkomensoverdrachten: Overgangsregeling FLO/VUT ouderenregeling ambulancepersoneel

De totale mutatie is circa € 3,2 miljoen. Dit betreft met name een tegenvaller van € 3,0 miljoen en is het gevolg van enkele nabetalingen over 2012 bij de overgangsregeling FLO/VUT/ouderenregeling in de ambulancezorg.

Bijdragen aan agentschappen: Bijdrage aan CJIB in verband met onverzekerden en wanbetalers Zvw

De totale mutatie betreft circa € 7,2 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door een technische overboeking van € 8,1 miljoen van het instrument Bijdragen aan ZBO's en RWT's (bijdragen aan SVB en CVZ in verband met onverzekerden en wanbetalers Zvw). Er is ruimte ontstaan van € 0,9 miljoen door vrijval op dat budget.

Bijdragen aan ZBO's en RWT's: Bijdrage aan SVB en CVZ in verband met onverzekerden en wanbetalers Zvw

De totale mutatie betreft circa –/– € 10,0 miljoen. Dit betreft met name een technische mutatie van € 8,1 miljoen. Deze technische mutatie betreft een budgetneutrale verschuiving tussen verschillende instrumenten waaronder een overboeking van € 8,1 miljoen naar het instrument Bijdragen aan agentschappen voor de bijdragen aan CJIB in verband met onverzekerden en wanbetalers Zvw. Het overige deel betreft diverse kleine mutaties.

Ontvangsten

Wanbetalers en onverzekerden

De opbrengst van de aan wanbetalers opgelegde bestuursrechtelijke premie is hoger dan eerder geraamd (€ 18,9 miljoen).

Zorgverlening aan illegalen en onverzekerbare vreemdelingen

Terugontvangst van aan het CVZ verstrekte voorschotten in het kader van de zorgverlening aan illegalen en onverzekerbare vreemdelingen in 2012 (€ 2,6 miljoen).

Kredietverlening aan IJsselmeerziekenhuizen

Dit betreft de technische verwerking van de aanpassing van een eerder gemaakte afspraak met de IJsselmeerziekenhuizen over het in termijnen afbetalen van de lening. De ontvangsten in 2013 zijn als gevolg hiervan ruim € 5,4 miljoen lager dan eerder geraamd.

Artikel 3 Maatschappelijke ondersteuning en langdurige zorg

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 3 Maatschappelijke ondersteuning en langdurige zorg (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^o suppletoire begroting	Mutaties 2 ^o suppletoire begroting	Stand 2 ^o suppletoire begroting
Verplichtingen	4.133.460	4.145.683	– 56.278	4.089.405
Uitgaven	4.133.604	4.145.787	– 56.278	4.089.509
waarvan juridisch verplicht (%)	97%			
1. Participatie en zelfredzaamheid van mensen met beperkingen	187.880	209.174	– 26.046	183.128
<i>Subsidies</i>	<i>42.600</i>	<i>40.384</i>	<i>– 3.536</i>	<i>36.848</i>
waarvan onder andere:				
Weking Wmo	10.882	10.882	3.384	14.266
Geweld in afhankelijkheidsrelaties	12.400	12.393	– 6.033	6.360
<i>Bekostiging</i>	<i>430</i>	<i>430</i>	<i>2</i>	<i>432</i>
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>66.415</i>	<i>87.285</i>	<i>– 658</i>	<i>86.627</i>
Mantelzorgcompliment	66.415	87.285	– 658	86.627

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting
<i>Opdrachten</i>	72.235	76.235	- 20.545	55.690
<i>waarvan onder andere:</i>				
Werking Wmo	1.671	1.671	- 4.106	- 2.435
Decentralisaties	3.500	7.500	- 6.017	1.483
Geweld in afhankelijkheidsrelaties	3.100	3.100	- 2.413	687
Zorg voor maatschappelijke opvang	1.608	1.608	- 3.004	- 1.396
Bovenregionaal gehandicaptenvervoer	60.280	60.280	- 4.731	55.549
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	3.000	3.109	- 109	3.000
SVB: uitvoering Regeling maatschappelijke ondersteuning	3.000	3.109	- 109	3.000
<i>Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken</i>	3.200	1.731	- 1.200	531
2. Zorgdragen voor langdurige zorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten	3.945.724	3.936.613	- 30.232	3.906.381
<i>Subsidies</i>	213.981	212.981	14.316	227.297
<i>waarvan onder andere:</i>				
Toegankelijkheid	150.477	135.477	- 3.373	132.104
Kwaliteit Algemeen	23.644	37.644	19.337	56.981
Subsidieregeling Palliatieve zorg	18.810	18.810	2.033	20.843
Vilans	5.100	5.100	- 4.127	973
<i>Bekostiging</i>	3.710.400	3.707.600	- 28.400	3.679.200
Bijdrage in de kosten van kortingen (BIKK)	3.710.400	3.707.600	- 28.400	3.679.200
<i>Opdrachten</i>	19.307	13.996	- 16.339	- 2.343
<i>waarvan onder andere:</i>				
Kwaliteit Algemeen	1.900	7.816	- 13.804	- 5.988
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	2.036	2.036	191	2.227
CIBG: Opdrachtgeverschap WTZi	2.036	2.036	191	2.227
Ontvangsten	3.441	3.441	0	3.441

Toelichting mutaties 2^e suppletoire begroting

1. Participatie en zelfredzaamheid van mensen met beperkingen

Subsidies: Geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA)

De totale mutatie betreft circa -/- € 6,0 miljoen. Dit betreft met name de subsidiemiddelen GIA die niet geheel worden uitgeput als gevolg van latere inwerkingtreding van wijzigingen in het stelsel van vrouwenopvang (€ 6,1 miljoen).

Subsidies: Werking Wmo

De totale mutatie betreft circa € 3,4 miljoen. Deze technische mutatie betreft onder andere een budgetneutrale overboeking van het instrument opdrachten Werking Wmo.

Opdrachten: Werking Wmo

De totale mutatie betreft circa -/- € 4,1 miljoen. Deze technische mutatie betreft onder andere een budgetneutrale overboeking naar het instrument subsidies Werking Wmo.

Opdrachten: Decentralisaties

De transitie-middelen decentralisatie langdurige zorg zijn niet geheel tot besteding gekomen (€ 6,0 miljoen). Op dit moment wordt door VWS met betrokken partijen gewerkt aan een landelijk transitieplan (plus begroting) dat uiteindelijk moet uitmonden in regionale (lokale) transitieplannen. De uitwerking van deze transitieplannen heeft meer tijd gevegd dan eerder voorzien.

Opdrachten: Bovenregionaal gehandicaptenvervoer

De totale mutatie betreft circa –/– € 4,7 miljoen. Als gevolg van minder gemaakte reiskilometers wordt het budget voor bovenregionaal vervoer niet geheel uitgeput (–/– € 5,0 miljoen). Daarnaast is van artikel 11 (Nominaal en onvoorzien) € 0,3 miljoen overgeboekt naar dit budget. Het betreft de loonbijstelling kader Rijksbegroting in enge zin (R) tranche 2013.

Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken

De totale mutatie betreft circa –/– € 1,2 miljoen. Dit betreft met name een technische mutatie van € 6,9 miljoen. Deze technische mutatie betreft een budgetneutrale overboeking tussen verschillende instrumenten. Vervolgens wordt –/– € 3,0 miljoen toegevoegd aan de doeluitkering Maatschappelijke opvang in het gemeentefonds voor voorbereiding op beschermd wonen en vrouwenopvang (–/– € 2,6 miljoen). Naar de begroting van het Ministerie van Veiligheid en Justitie wordt –/– € 2,5 miljoen overgeboekt in het kader van vrouwenopvang en mensenhandel.

2. Zorgdragen voor langdurige zorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten

Subsidies: Toegankelijkheid

De totale mutatie betreft circa –/– € 3,4 miljoen. Dit betreft met name lagere uitgaven in 2013 aan fraudebestrijding dan geraamd, omdat verschillende activiteiten pas in de loop van het jaar zijn opgestart. Verder is er minder uitgegeven door vertraging bij de oprichting van het Kwaliteitsinstituut en doordat een aantal kleinere opdrachten geen doorgang vond (–/– € 4,5 miljoen). Daarnaast is van artikel 11 (Nominaal en onvoorzien) € 1,1 miljoen overgeboekt naar dit budget. Het betreft de loonbijstelling kader Rijksbegroting in enge zin (R) tranche 2013.

Subsidies: kwaliteit algemeen

De totale mutatie betreft circa € 19,3 miljoen. Het grootste deel hiervan betreft een reservering voor de afwikkeling van de financiële verplichtingen in het kader van het faillissement van Stichting Zonnehuizen. Vanwege in het verleden verstrekte garanties op leningen aan zorginstellingen staat VWS garant voor een deel van de schuld van stichting. Ultimo 2012 bedroeg de restschuld van deze garanties € 10,6 miljoen. Daarnaast is sprake van een technische mutatie door een budgetneutrale overboeking tussen verschillende instrumenten.

Opdrachten: Kwaliteit algemeen

Totale mutatie betreft circa –/– € 13,8 miljoen. Deze ruimte is voornamelijk veroorzaakt door vertraging in de ZonMw-programma's Palliatieve Zorg (€ 8,4 miljoen) en Deltaplan Dementie (€ 1,5 miljoen). Daarnaast zijn enkele kleinere activiteiten die niet of later (2014) worden uitgevoerd.

Bekostiging: Bijdrage in de Kosten van Kortingen (BIKK)

De uitgavenraming BIKK wordt naar aanleiding van de laatste ramingen van het Centraal Planbureau bijgesteld (–/– € 28,4 miljoen).

Artikel 4 Zorgbreed beleid

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 4 Zorgbreed beleid (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting
Verplichtingen	737.883	797.975	13.624	811.599
Uitgaven	755.524	815.616	13.624	829.240
waarvan juridisch verplicht (%)	95%			
1. Positie cliënt	35.437	35.437	– 1.382	34.055
<i>Subsidies</i>	<i>30.948</i>	<i>30.948</i>	<i>– 2.057</i>	<i>28.891</i>
waarvan onder andere:				
Patiënten- en gehandicaptenorganisaties	30.948	30.948	– 2.384	28.564
<i>Opdrachten</i>	<i>3.044</i>	<i>3.044</i>	<i>778</i>	<i>3.822</i>
Positie cliënt	3.044	3.044	778	3.822
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>1.445</i>	<i>1.445</i>	<i>– 103</i>	<i>1.342</i>
CIBG: uitvoering subsidieregeling	1.445	1.445	– 103	1.342
2. Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	345.623	356.172	19.691	375.863
<i>Subsidies</i>	<i>332.868</i>	<i>343.417</i>	<i>171.689</i>	<i>515.106</i>
Opleidingen, beroepen en arbeidsmarkt	41.954	131.954	– 103.342	28.612
Beroepen en Opleidingen	0	28.900	0	28.900
Physician assistant/verpleegkundig specialist	19.900	0	5.389	5.389
Stagefondsen	99.000	9.412	96.588	106.000
Publieke Gezondheidszorgopleidingen	16.025	16.025	99	16.124
Fonds Ziekenhuisopleidingen	141.789	142.926	– 19.132	123.794
Capaciteit opleidingen	14.200	4.200	87	4.287
Opleidingsfondsen	0	10.000	40.000	50.000
<i>Opdrachten</i>	<i>2.400</i>	<i>2.400</i>	<i>– 71</i>	<i>2.329</i>
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>9.678</i>	<i>9.678</i>	<i>68</i>	<i>9.746</i>
CIBG: Bijdrage voor onder andere UZI-register, BIG-register, SVB-Z	9.678	9.678	68	9.746
<i>Bijdragen aan ZBO's/ RWT's</i>	<i>677</i>	<i>677</i>	<i>5</i>	<i>682</i>
CVZ: sectie Zorgberoepen en opleidingen	677	677	5	682
3. Kwaliteit, transparantie en kennisontwikkeling	107.347	119.569	– 2.689	116.880
<i>Subsidies</i>	<i>4.990</i>	<i>4.990</i>	<i>231</i>	<i>5.221</i>
Nivel	4.990	4.990	231	5.221
<i>Opdrachten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>300</i>	<i>300</i>
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>2.590</i>	<i>2.305</i>	<i>– 284</i>	<i>2.021</i>
Zorginformatie	2.590	2.305	– 284	2.021
<i>Bijdragen aan ZBO's/ RWT's</i>	<i>99.767</i>	<i>112.274</i>	<i>– 2.936</i>	<i>109.338</i>
ZonMw: exploitatie	0	6.181	0	6.181
ZonMw: programmering	99.767	106.093	– 2.936	103.157

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting
4. Inrichten uitvoeringsactiviteiten	191.325	215.699	- 1.875	213.824
<i>Subsidies</i>	0	256	0	256
<i>Uitvoering Wtcg</i>	0	256	0	256
<i>Opdrachten</i>	7.447	3.560	- 975	2.585
TNO centrum Zorg en Bouw	7.447	2.522	- 126	2.396
Uitvoering Wtcg	0	1.038	- 849	189
<i>Bijdragen aan ZBO's en RWT's</i>	183.878	211.883	- 900	210.983
Nza, CVZ, CBZ en CVZ	87.955	117.012	- 2.430	114.582
Centraal Administratie Kantoor	95.923	94.871	1.530	96.401
5. Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland	75.792	88.739	- 121	88.618
<i>Bekostiging</i>	75.792	88.739	- 121	88.618
Zorg en welzijn	71.142	84.089	- 202	83.887
Jeugdzorg	4.650	4.650	81	4.731
Ontvangsten	4.858	4.858	25.000	29.858
<i>waarvan onder andere:</i>				
Capaciteit opleidingen	0	0	25.000	25.000

Toelichting mutaties 2^e suppletoire begroting

2. Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt

Subsidies: Fonds Ziekenhuisopleidingen (FZO)

De totale mutatie betreft circa –/– € 19,1 miljoen.

Er worden middelen gereserveerd om de vaststelling van de uit het Fonds Ziekenhuisopleidingen (FZO) gefinancierde opleidingen te faciliteren. Dit hangt samen met de overgang van het FZO van de VWS begroting naar de beschikbaarheidsbijdrage binnen het BKZ. Dit leidt tot een verandering in de systematiek (bekostiging per kalenderjaar in plaats van studiejaar). Als gevolg van deze wijziging is geraamd dat er in 2014 € 20,0 miljoen aan nabetalings zullen moeten worden verricht voor de in het najaar 2013 verleende subsidies binnen het begrotingskader. De financiering via de beschikbaarheidsbijdrage start per 1 januari 2014. Daarnaast wordt van artikel 11 (Nominale en onvoorzien) € 0,9 miljoen overgeboekt naar dit budget. Het betreft de loonbijstelling kader Zorg (Z) tranche 2013.

Subsidies: Opleidingsfonds

De totale mutatie betreft € 40,0 miljoen. De afrekening over 2012 van de subsidieverleningen zorgopleidingen en huisartsenopleiding, op basis van de in 2013 door de instellingen ingediende subsidieverantwoordingen over de realisatiecijfers in 2012, leidt tot nabetalings aan de instellingen van circa € 40,0 miljoen en terugvorderingen van de instellingen van in totaal circa € 25,0 miljoen.

3. Kwaliteit, transparantie en kennisontwikkeling

Bijdragen aan ZBO's en RWT's: ZonMw

De totale mutatie betreft circa –/– € 2,9 miljoen.

Er is ruimte opgetreden door vertraging in de opdrachtverlening aan ZonMw voor het Deltaplan Dementie. Het heeft langer dan verwacht geduurd om het programmavoorstel rond te krijgen. Voorts is vertraging opgetreden in de opdrachtverlening voor het Preventieprogramma én is

in afwachting van het Nationaal Programma Preventie nog geen opdracht verleend voor een programma op het terrein van de Ondersteuning van het lokaal gezondheidsbeleid. De totale ruimte bedraagt –/– € 6,9 miljoen. Van de begroting van het Ministerie van Economische Zaken is circa € 1,9 miljoen overgeboekt in het kader van het programma «Meer kennis met minder dieren». Van artikel 11 (Nominaal en onvoorzien) wordt € 0,7 miljoen overgeboekt naar dit budget. Het betreft de loonbijstelling kader Rijksbegroting in enge zin (R) tranche 2013. Daarnaast vindt een technische mutatie van € 1,4 miljoen plaats. Deze technische mutatie betreft een budgetneutrale overboeking tussen verschillende instrumenten.

4. Inrichten uitvoeringsactiviteiten

Bijdragen aan ZBO's en RWT's: NZa, CVZ, CBZ en CSZ

De totale mutatie betreft circa –/– € 2,4 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere uitgaven bij het NZa en CVZ. De uitgaven aan het werkplan NZa zijn lager dan geraamd. Bij het CVZ betreft het met name onderuitputting bij het opstarten van het Kwaliteitsinstituut. Totale ruimte –/– € 4,7 miljoen.

Van artikel 11 (Nominaal en onvoorzien) wordt € 0,8 miljoen overgeboekt naar deze budgetten. Het betreft de loonbijstelling kader Rijksbegroting in enge zin (R) tranche 2013.

Daarnaast vindt een technische mutatie van € 1,4 miljoen plaats. Deze technische mutatie betreft een budgetneutrale overboeking tussen verschillende instrumenten.

Ontvangsten

Opleidingsfonds:

De afrekening over 2012 van de subsidieverleningen zorgopleidingen en huisartsenopleiding, op basis van de in 2013 door de instellingen ingediende subsidieverantwoordingen over de realisatiecijfers in 2012, leidt tot nabetalingen aan de instellingen van circa € 40,0 miljoen en terugvorderingen van de instellingen van in totaal circa € 25,0 miljoen.

Artikel 5 Jeugd

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 5 Jeugd (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting
Verplichtingen	1.393.470	1.380.868	100.651	1.481.519
Uitgaven	1.533.547	1.520.945	– 45.749	1.475.196
waarvan juridisch verplicht (%)	99%			
1. Laagdrempelige ondersteuning bij het opvoeden en opgroeien	37.595	69.340	– 29.563	39.777
<i>Subsidies</i>	<i>30.813</i>	<i>36.191</i>	<i>– 1.608</i>	<i>34.583</i>
Preventief en ontwikkelingsgericht jeugdbeleid	6.909	6.839	– 302	6.537
Stelselwijziging	0	3.288	21	3.309
Koepels van internaten voor schippers- en kermisjeugd	22.973	21.873	– 389	21.484
Zorg voor jeugd	931	4.191	– 938	3.253
<i>Opdrachten</i>	<i>4.958</i>	<i>31.025</i>	<i>– 27.682</i>	<i>3.343</i>
Preventief en ontwikkelingsgericht jeugdbeleid	1.457	1.457	– 640	817
Stelselherziening	3.061	29.128	– 26.800	2.328
Aanpak kindermishandeling	440	440	– 242	198
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>764</i>	<i>764</i>	<i>185</i>	<i>949</i>
<i>Verwijsindex</i>	<i>764</i>	<i>764</i>	<i>185</i>	<i>949</i>

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>	200	200	- 99	101
<i>Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken</i>	860	1.160	- 359	801
waarvan onder andere:				
Stelselwijziging	0	300	300	600
V&J: Aanpak kindermishandeling	660	660	- 660	0
2. Noodzakelijke en passende zorg	1.495.952	1.451.605	- 16.186	1.435.419
<i>Subsidies</i>	232.401	207.749	- 11.866	195.883
Jeugdzorg ^{plus}	36.821	13.521	- 9.081	4.440
Jeugdzorg	2.326	1.279	1.301	2.580
Gesloten jeugdzorg	193.254	192.949	- 4.086	188.863
<i>Opdrachten</i>	2.326	2.331	- 1.339	992
Jeugdzorg ^{plus}	0	0	330	330
Jeugdzorg	2.326	2.326	- 1.669	657
Gesloten jeugdzorg	0	5	0	5
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>	1.255.225	1.235.525	- 143	1.235.382
Doeluitkering Jeugdzorg provincies en grootstedelijke regio's	1.255.225	1.235.525	- 143	1.235.382
<i>Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken</i>	6.000	6.000	- 2.838	3.162
Jeugdzorg ^{plus}	6.000	6.000	- 2.838	3.162
Ontvangsten	9.215	9.428	11.200	20.628
Laagdrempelige ondersteuning opvoeden en opgroeien	9.130	9.343	0	9.343
Ouderbijdrage jeugdzorg	85	85	11.200	11.285

Toelichting mutaties 2^e suppletoire begroting

1. Laagdrempelige ondersteuning bij het opvoeden en opgroeien

Subsidies: Zorg voor jeugd

De totale mutatie betreft circa -/- € 0,9 miljoen. Er is ruimte ontstaan van -/- € 1,4 miljoen door vrijval op het budget «Zorg voor Jeugd». Daarnaast vindt een technische mutatie van € 0,5 miljoen plaats. Deze technische mutatie betreft een budgetneutrale overboeking tussen verschillende instrumenten.

Opdrachten: preventief en ontwikkelingsgericht jeugdbeleid en aanpak kindermishandeling

De totale mutatie betreft circa -/- € 0,9 miljoen. Er is ruimte van -/- € 1,1 miljoen ontstaan door het niet doorgaan van voornemens op het terrein van opvoeden en opgroeien. Daarnaast vindt een technische mutatie van € 0,2 miljoen plaats. Deze technische mutatie betreft een budgetneutrale overboeking tussen verschillende instrumenten.

Opdrachten: stelselherziening

De totale mutatie betreft circa -/- € 26,8 miljoen. Er is -/- € 24,0 miljoen overgeboekt naar het Gemeentefonds. Het betreft middelen voor de invoering van het nieuwe stelsel voor Jeugdzorg. Binnen het programma stelselherziening jeugd is sprake van onderuitputting van -/- € 2,4 miljoen door de vertraging van enkele onderdelen van het programma. Daarnaast vindt een technische mutatie van -/- € 0,4 miljoen plaats. Deze technische mutatie betreft een budgetneutrale verschuiving tussen verschillende instrumenten.

2. Noodzakelijke en passende zorg

Subsidies: Jeugdzorg, Jeugdzorg^{plus} en Gesloten Jeugdzorg

De totale mutatie betreft circa –/– € 11,9 miljoen.

De voorgenomen privatisering van de instelling Almata en de Lindenhorst heeft vertraging opgelopen als gevolg van opgeschorte onderhandelingen met de bonden (–/– € 15,0 miljoen). De privatisering zal in 2014 tot stand komen.

Van artikel 11 (Nominaal en onvoorzien) is € 1,6 miljoen overgeboekt naar dit instrument. Het betreft de loonbijstelling kader Rijksbegroting in enge zin (R) tranche 2013. Daarnaast vindt een technische mutatie van € 1,5 miljoen plaats. Deze technische mutatie betreft een budgetneutrale verschuiving tussen verschillende instrumenten.

Bijdragen aan medeoverheden

De totale mutatie betreft circa –/– € 0,1 miljoen.

Naar de begroting van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is circa –/– € 18,2 miljoen overgeboekt ter dekking van het besparingsverlies kindregelingen als gevolg van vertraging inwerking-treding wetsvoorstel «Verbetering financiële positie pleegouders». De ontvangst van de ouderbijdragen is aan de uitgavenkant gedesaldeerd (circa € 11,2 miljoen).

Van artikel 11 (Nominaal en onvoorzien) is € 8,8 miljoen overgeboekt naar dit instrument. Het betreft de loonbijstelling kader Rijksbegroting in enge zin (R) tranche 2013. Er is ruimte ontstaan van –/– € 2,0 miljoen door vrijval op het budget «Jeugdzorg». Daarnaast vindt een technische mutatie van € 0,1 miljoen plaats. Deze technische mutatie betreft een budgetneutrale overboeking tussen verschillende instrumenten.

Ontvangsten

De ontvangstraming van het budget Jeugdzorg wordt verhoogd met € 11,2 miljoen. Het betreft een correctie van het ouderbijdrage deel van de pleegvergoeding.

Artikel 6 Sport en bewegen

Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 6 Sport en bewegen (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting
Verplichtingen	122.849	80.180	1.878	82.058
Uitgaven	135.000	73.931	– 1.965	71.966
waarvan juridisch verplicht (%)	86%			
1. Passend sport- en beweegaanbod	86.524	27.582	– 1.392	26.190
<i>Subsidies</i>	<i>29.833</i>	<i>17.299</i>	<i>768</i>	<i>18.067</i>
Gehandicaptensport	3.153	3.153	14	3.167
Verantwoord sporten en bewegen	3.071	2.172	14	2.186
Sport en bewegen in de buurt	16.515	4.880	708	5.588
Stimuleren van een veiliger sportklimaat	7.094	7.094	32	7.126
<i>Bekostiging</i>	<i>9.357</i>	<i>9.357</i>	<i>– 1.259</i>	<i>8.098</i>
Compensatie van betaalde energiebelasting	9.357	9.357	– 1.259	8.098
<i>Opdrachten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>25</i>	<i>25</i>
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>	<i>47.334</i>	<i>926</i>	<i>– 926</i>	<i>0</i>
Sport en bewegen in de buurt	47.334	926	– 926	0

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting
2. Uitblinken in sport	37.768	38.643	- 1.010	37.633
<i>Subsidies</i>	29.724	28.499	- 1.243	27.256
Topsporevenementen	9.785	5.785	- 1.313	4.472
Topsportprogramma's	18.700	21.275	64	21.339
Dopingbestrijding	1.239	1.439	6	1.445
<i>Inkomensoverdrachten</i>	7.851	9.951	202	10.153
Stipendiumregeling	7.851	9.951	202	10.153
<i>Opdrachten</i>	0	0	30	30
<i>Bijdragen aan internationale organisatie</i>	193	193	1	194
Dopingbestrijding	193	193	1	194
3. Borgen van innovatie, kennisontwikkeling en kennisdeling	10.708	7.706	437	8.143
<i>Subsidies</i>	10.808	7.506	193	7.699
Olympische ambitie	1.300	402	601	1.003
Kennis fundament	0	6.604	- 137	6.467
Internationaal beleid	500	500	- 271	229
Kennis en innovatie	9.008	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	- 100	200	186	386
<i>Bijdragen aan internationale organisatie</i>	0	0	58	58
Ontvangsten	1.740	1.740	- 800	940

Toelichting mutaties 2^e suppletoire begroting

Op dit artikel zijn er geen mutaties groter dan € 3,0 miljoen.

Artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering Wereldoorlog II

Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering Wereldoorlog II (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting
Verplichtingen	331.354	343.751	293	344.044
Uitgaven	331.574	343.256	293	343.549
waarvan juridisch verplicht (%)	97%			
1. De zorg- en dienstverlening aan verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen en de herinnering aan WOII	19.365	19.629	18	19.647
<i>Subsidies</i>	16.392	16.392	15	16.407
<i>Bekostiging</i>	654	654	1	655
<i>Opdrachten</i>	2.119	2.383	2	2.385
<i>Bijdragen aan ZBO's en RWT's</i>	100	100	0	100
<i>Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken</i>	100	100	0	100
2. Pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WOII	312.209	323.627	275	323.902
<i>Inkomensoverdrachten</i>	289.205	300.521	7.525	308.046
waarvan onder andere:				
Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 (Wbp)	53.885	65.201	7.317	72.518
Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940-1945 (Wuv)	152.709	152.709	135	152.844
Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 40-45 (Wubo)	71.710	71.710	63	71.773

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting
<i>Bijdragen aan ZBO's en RWT's</i>	23.004	23.106	- 7.250	15.856
PUR en SVB	20.545	20.545	- 7.252	13.293
Stichting Administratie Indonesische Pensioenen (SAIP)	2.459	2.561	2	2.563
Ontvangsten	901	901	0	901

Toelichting uitgavenmutaties 2^e suppletoire begroting

2. Pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WOII

Inkomensoverdrachten: Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 (Wbp)

Dit betreft een technische mutatie van circa € 7,3 miljoen. Deze technische mutatie betreft een overboeking van Bijdragen aan ZBO's en RWT's (PUR en SVB).

Bijdragen aan ZBO's en RWT's: PUR en SVB

Dit betreft een technische mutatie van circa -/€ 7,3 miljoen. Deze technische mutatie betreft een overboeking naar Inkomensoverdrachten: Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 (Wbp)

Artikel 8 Tegemoetkoming specifieke kosten

Budgettaire gevolgen van beleid, beleidsartikel 8 Tegemoetkoming specifieke kosten (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting
Verplichtingen	5.220.557	5.247.040	11.825	5.258.865
Uitgaven	5.220.557	5.247.040	11.825	5.258.865
waarvan juridisch verplicht (%)	100%			
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>5.220.557</i>	<i>5.247.040</i>	<i>11.825</i>	<i>5.258.865</i>
1. Zorgtoeslag	4.802.826	4.815.998	- 11.575	4.804.423
2. Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg)	375.432	388.743	13.700	402.443
3. Tegemoetkoming specifieke zorgkosten	42.299	42.299	9.700	51.999
Ontvangsten	0	0		

Toelichting uitgavenmutaties 2^e suppletoire begroting

1. Zorgtoeslag

De uitgavenraming zorgtoeslag is op basis van het Centraal Planbureau bijgesteld (€ -11,6 miljoen).

2. Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg)

Op basis van actuele gegevens van het CAK wordt verwacht dat het totaal van de uitbetaling van algemene tegemoetkomingen Wtcg over 2012 en nabetalings van tegemoetkomingen over voorgaande jaren leidt tot hogere uitgaven dan eerder geraamd (€ 13,7 miljoen).

3. Tegemoetkoming specifieke zorgkosten

Op basis van de meest recente inzichten over de realisatie in 2013 bij de uitfasering van de regeling tegemoetkoming buitengewone uitgaven (TBU) en bij de regeling tegemoetkoming specifieke zorgkosten (TSZ) zijn de verwachte uitgaven in 2013 € 9,7 miljoen (TBU € 4,0 miljoen en TSZ € 5,7 miljoen en) hoger dan eerder geraamd.

Artikel 9 Algemeen

Budgettaire gevolgen van beleid, niet-beleidsartikel 9 Algemeen (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e supplettoire begroting	Mutaties 2 ^e supplettoire begroting	Stand 2 ^e supplettoire begroting
Verplichtingen	21.936	14.761	1.668	16.429
Uitgaven	27.936	20.761	1.668	22.429
1. Internationale samenwerking	4.721	5.980	- 500	5.480
<i>Bijdragen aan internationale organisatie waarvan onder anderen WHO</i>	<i>4.721</i>	<i>5.980</i>	<i>- 500</i>	<i>5.480</i>
	4.721	4.721	0	4.721
2. Verzameluitkering VWS	541	580	613	1.193
3. Strategisch onderzoek RIVM	22.674	14.201	1.555	15.756
<i>Bekostiging</i>	<i>22.674</i>	<i>14.201</i>	<i>1.555</i>	<i>15.756</i>
Strategisch onderzoek RIVM	22.674	14.201	1.555	15.756
Ontvangsten	0	0	0	0

Toelichting mutaties 2^e supplettoire begroting

Op dit artikel zijn er geen mutaties groter dan € 3,0 miljoen.

Artikel 10 Apparaatsuitgaven

Budgettaire gevolgen van beleid, niet-beleidsartikel 10 Apparaatsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e supplettoire begroting	Mutaties 2 ^e supplettoire begroting	Stand 2 ^e supplettoire begroting
Verplichtingen	230.895	283.582	76.236	359.818
Uitgaven	230.968	283.655	76.236	359.891
1. Totaal personele uitgaven	170.530	173.997	6.658	180.655
waarvan eigen personeel	159.943	162.939	1.595	164.534
waarvan inhuur externen	9.218	8.849	3.976	12.825
waarvan inhuur deskundigen	0	0	387	387
waarvan postactieven	1.369	2.209	700	2.909
2. Totaal materiële uitgaven	60.438	109.658	69.578	179.236
waarvan ICT	10.511	6.580	- 1.603	4.977
waarvan bijdrage SSO's	39.103	46.201	32.505	78.706
waarvan overig materieel	10.824	56.877	38.676	95.553
Ontvangsten	5.353	37.923	15.971	53.894

Toelichting mutaties 2^e supplettoire begroting

1. Personele uitgaven

Bij de tweede supplettoire begroting heeft er per saldo een mutatie van circa € 6,7 miljoen plaatsgevonden op personele uitgaven kerndepartement, inspecties en raden. Daarvan heeft circa € 4,0 miljoen betrekking

op uitgaven voor vacatiegelden, IGZ en internationale zaken die bij invoering van Verantwoord Begroten bij de ontwerpbegroting 2013 ten onrechte niet als eigen personeel waren geboekt. Verder heeft de Gezondheidsraad als gevolg van uitvoering van externe opdrachten te maken met € 0,9 miljoen hogere uitgaven en ontvangsten.

2. Materiële uitgaven

Bij de tweede suppletoire begroting heeft er per saldo een mutatie van circa € 69,6 miljoen plaatsgevonden op materiële uitgaven kerndepartement, inspecties en raden. Daarvan heeft circa € 4,0 miljoen betrekking op een knelpunt bij de materiële uitgaven bij de informatiseringprogramma's. Verder zijn de uitgaven- en ontvangstenraming verhoogd met € 3,0 miljoen in verband met de betaling door VWS van de inbesteding van de ICT-dienstverlening voor het CIBG, waarvoor een bijdrage van het CIBG is ontvangen.

Bij de projectdirectie ALT (Het Antonie van Leeuwenhoekterrein) is een aantal taken ondergebracht die tot 2013 bij het RIVM behoorden. De desaldering van de apparaatontvangsten van de projectdirectie bij eerste suppletoire begroting wordt als gevolg van de boedelscheiding tussen projectdirectie en RIVM en extra ontvangsten van derden met € 12,0 miljoen verhoogd. Als gevolg van de boedelscheiding betaalt de projectdirectie een bedrag van € 3,9 miljoen voor afkoop van vaste activa en vorderingen aan het RIVM. Daarnaast heeft de projectdirectie te maken met uitgaven in verband met de reorganisatie, organisatieontwikkeling en voorbereiding op de komende verzelfstandiging (€ 1,0 miljoen) en extra uitgaven voor investeringen in het kader van vaccinonderzoek (€ 0,9 miljoen). Anderzijds is er sprake van ruimte omdat sommige ontvangsten uit hoofde van de boedelscheiding bedoeld zijn voor uitgaven in latere jaren, maar voor de projectdirectie binnen het kasstelsel in 2013 vrijvallen (€ 2,0 miljoen) en omdat er vertraging optreedt bij de ontwikkeling van het RSV-vaccin (€ 1,8 miljoen).

Mutaties op het gebied van de projectdirectie ALT die bij eerste suppletoire begroting op het eigenaarbudget voor het RIVM (art. 10) zijn geboekt, worden nu ten gunste/laste van het budget van de projectdirectie gebracht. Per saldo wordt het budget daardoor met € 1,5 miljoen verlaagd. Vanuit het opdrachtgeverbudget (art. 1) is een bijdrage voor aanvullende taken op het gebied van vaccinologie verstrekt (€ 2,1 miljoen).

Op basis van een prognose van de verwachte personele en materiële uitgaven voor heel 2013 zijn bovenstaande mutaties met name verwerkt in een per saldo verhoging van de materiële budgetten met € 14,1 miljoen; de personele budgetten zijn met € 0,5 miljoen verhoogd.

Er wordt een reservering van € 50,0 miljoen gemaakt voor het VWS-deel van het verwachte boekwaardeverlies bij de verkoop van het Antonie van Leeuwenhoekterrein in Bilthoven.

Daarnaast vindt een technische mutatie (–/– € 1,5 miljoen) plaats. Deze technische mutatie betreft een budgetneutrale verschuiving tussen verschillende instrumenten.

Ontvangsten

De uitgaven- en ontvangstenraming worden verhoogd met € 3,0 miljoen in verband met de betaling door VWS van de inbesteding van de ICT-dienstverlening voor het CIBG, waarvoor een bijdrage van het CIBG is ontvangen.

De desaldering van de apparaatontvangsten van de projectdirectie ALT bij eerste suppletoire begroting wordt als gevolg van de boedelscheiding tussen projectdirectie en RIVM en extra ontvangsten van derden met

€ 12,0 miljoen verhoogd. Zie verder de toelichting bij de materiële uitgaven.

Artikel 11 Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid, niet-beleidsartikel 11 Nominaal en onvoorzien (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting
Verplichtingen	- 36.359	- 4.080	4.746	666
Uitgaven	- 36.359	- 4.080	4.746	666
1. Loonbijstelling	790	22.777	- 22.777	0
2. Prijsbijstelling	16.430	266	0	266
3. Taakstelling	- 53.579	- 27.123	27.523	400
Ontvangsten	5.000	5.000	0	5.000

Toelichting mutaties 2^e suppletoire begroting

Uitgaven

1. Loonbijstelling

De loonbijstelling tranche 2013 kader Rijksbegroting in enge zin (R) van € 22,2 miljoen is toebedeeld aan de artikelen.

De loonbijstelling tranche 2013 kader Zorg (Z) € 0,5 miljoen is toebedeeld aan artikel 4 (Zorgbreed beleid).

De loonbijstelling tranche 2013 kader Niet behorend tot enige ijklijn (N) € 0,08 miljoen is toebedeeld aan artikel 1 (Volksgezondheid).

3. Taakstelling

Ova-compensatie

Overboeking naar het Ministerie van OCW voor de uitgaven ter financiering van de loonkostenindexering op grond van de ova van € 6,6 miljoen. Het gaat hier om de tranche 2013. De overboeking van de compensatie voor de tranche 2012 was al in de ontwerpbegroting 2013 verwerkt.

Aanpassen taakstellende onderuitputting

Ten einde de taakstellende onderuitputting terug te brengen, wordt deze tijdens de tweede suppletoire begroting verlaagd met € 33,5 miljoen.

Het bedrag dat na verwerking van de mutaties 2e suppletoire begroting resteert (€ 0,4 miljoen) betreft een reservering om het eigen vermogen van het Agentschap College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (aCBG) te versterken. Het aCBG voorziet een exploitatietekort over 2013, waarvoor het beschikbare eigen vermogen te weinig compensatie biedt.

Hoofdstuk 2 Financieel Beeld Zorg

1. Inleiding

Deze paragraaf geeft een actueel beeld van de uitgaven onder het Budgettair Kader Zorg (BKZ) in het lopende jaar. De gepresenteerde cijfers sluiten aan bij de najaarsnota 2013, die de Minister van Financiën aan de Tweede Kamer aanbiedt.

Ten opzichte van eerdere jaren worden in deze paragraaf alleen de nieuwe mutaties toegelicht. Deze nieuwe mutaties betreffen de bijstellingen ten opzichte van de standen die zijn opgenomen in de ontwerpbegroting 2014.

Dit deel van de 2^e suppletoire begroting 2013 bestaat uit de volgende paragrafen:

1. Inleiding
2. Ontwikkeling van het Budgettair Kader Zorg (BKZ) 2013
3. Verticale ontwikkeling van de BKZ-uitgaven en -ontvangsten 2013
4. Mutaties per sector

2. Ontwikkeling van het Budgettair Kader Zorg (BKZ) 2013

Tabel 1 laat de ontwikkeling van het BKZ en de netto-BKZ-uitgaven zien vanaf de stand ontwerpbegroting 2013. Het Budgettair Kader Zorg is bij de start van het kabinet-Rutte-Asscher voor de periode 2013–2017 vastgesteld bij Startnota (TK 33 400, nr. 18).

Tabel 1 Ontwikkeling van het BKZ en de netto-BKZ-uitgaven 2013 (bedragen x € 1 miljoen)

	2013
Netto BKZ-uitgaven stand ontwerpbegroting 2013	65.801
Maatregelen regeerakkoord	145
Macro-economische doorwerking	236
BKZ Startnota Kabinet-Rutte-Asscher	66.181
Prijs- nationale bestedingen (pNB)	– 368
IJklijnmutaties	– 5
BKZ stand 1^e suppletoire begroting 2013	65.809
IJklijnmutaties	– 35
BKZ stand ontwerpbegroting 2014	65.774
Mutatie 2 ^e suppletoire begroting 2013	
IJklijnmutaties	– 1
BKZ stand 2^e suppletoire begroting 2013	65.773
Netto-BKZ-uitgaven stand 2^e suppletoire begroting 2013	65.542
Overschrijding van de netto-BKZ-uitgaven t.o.v. het BKZ stand 2^e suppletoire begroting 2013	– 231

Bron: VWS, NZa-gegevens over de productieafspraken en voorlopige realisatiegegevens, CVZ-gegevens over (voorlopige) financieringslasten Zvw en AWBZ

Het BKZ is ten opzichte van de Startnota als gevolg van de nominale ontwikkelingen met € 368 miljoen verlaagd. Als gevolg van de ijklijnmutaties is het BKZ met € 41 miljoen verlaagd. Ondanks de verlaging van het BKZ met € 409 miljoen is het BKZ als gevolg van de daling van de netto-BKZ-uitgaven met € 231 miljoen onderschreden.

Tabel 2 geeft een overzicht van de kadertoetsing van het BKZ in 2013 vanaf de stand vastgesteld bij Startnota. Sinds de Startnota is het kader onderschreden met € 231 miljoen. Ten opzichte van de begroting 2014 is de kaderoverschrijding met € 29 miljoen afgenomen.

Tabel 2 Kadertoets BKZ 2013 (bedragen x € 1 miljoen)

	2013
Kadertoets BKZ Startnota Kabinet-Rutte-Asscher	0
Mutatie 1 ^e suppletoire begroting 2013	– 129
Kadertoets BKZ 1^e suppletoire begroting 2013	– 129

	2013
<i>Mutatie ontwerpbegroting 2014</i>	- 131
Kadertoets BKZ ontwerpbegroting 2014	- 260
<i>Mutatie 2^e suppletoire begroting 2013</i>	29
Kadertoets BKZ 2^e suppletoire begroting 2013	- 231

Bron: VWS, NZa-gegevens over de productieafspraken en voorlopige realisatiegegevens, CVZ-gegevens over (voorlopige) financieringslasten Zvw en AWBZ

3. Verticale ontwikkeling van de BKZ-uitgaven en -ontvangsten 2013

Tabel 3 laat vanaf de stand ontwerpbegroting 2013 de verticale ontwikkeling van de BKZ-uitgaven en -ontvangsten zien. Omdat een groot deel van de mutaties ten opzichte van de 1^e suppletoire begroting 2013 al in de Ontwerpbegroting 2014 is toegelicht worden hier slechts de nieuwe mutaties ten opzichte van de begrotingsstand weergegeven. De laatste cijfers van het CVZ hebben op dit moment niet geleid tot bijstelling van de BKZ-uitgaven. De eerste voorlopige realisatiecijfers duiden op lagere uitgaven voor geneesmiddelen over 2013. Nadere inzichten over de omvang en oorzaken hiervan worden meegenomen bij de totstandkoming van het jaarverslag 2013 en de voorjaarsnota 2014.

Tabel 3 Verticale ontwikkeling van de BKZ-uitgaven en -ontvangsten 2013 (bedragen x € 1 miljoen)

	2013
Bruto-BKZ-uitgaven ontwerpbegroting 2013	70.471,9
<i>Mutaties gemeld in 1^e suppletoire begroting 2013</i>	- 226,3
Stand 1^e suppletoire begroting 2013	70.245,5
<i>Mutaties gemeld in de ontwerpbegroting 2014</i>	- 13,9
Stand ontwerpbegroting 2014	70.231,6
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
<i>Nieuwe mutaties</i>	
<i>AWBZ</i>	
Wmo definitieve lpo tranche 2013	- 13,7
<i>Begrotingsgefinancierd</i>	
Desaldering subsidie vaststelling zorgopleidingen	- 152,0
Knelpunt tegemoetkomingen Wtgc	13,7
Nabetaling en ontvangsten subsidievaststellingen zorgopleidingen	40,0
Wmo definitieve lpo tranche 2013	13,7
Overige	- 0,6
<i>Totaal mutaties</i>	- 98,9
Bruto-BKZ-uitgaven stand 2^e suppletoire begroting 2013	70.132,7
BKZ-ontvangsten ontwerpbegroting 2013	4.671,0
<i>Mutaties gemeld in 1^e suppletoire begroting 2013</i>	- 105,6
Stand 1^e suppletoire begroting 2013	4.565,4
<i>Mutaties gemeld in de ontwerpbegroting 2014</i>	152,0
Stand ontwerpbegroting 2014	4.717,4
<i>Beleidsmatige mutaties</i>	
<i>Nieuwe mutaties</i>	
<i>Begrotingsgefinancierd</i>	
Desaldering subsidie vaststelling zorgopleidingen	- 152,0
Nabetaling en ontvangsten subsidievaststellingen zorgopleidingen	25,0
<i>Totaal mutaties</i>	- 127,0
BKZ-ontvangsten stand 2^e suppletoire begroting 2013	4.590,4

Netto-BKZ-uitgaven ontwerpbegroting 2013	65.800,8
Netto-BKZ-uitgaven stand 1 ^e suppletoire begroting 2013	65.680,1
Netto-BKZ-uitgaven ontwerpbegroting 2014	65.514,2
Netto-BKZ-uitgaven stand 2 ^e suppletoire begroting 2013	65.542,3

Bron: VWS, NZa-gegevens over de productieafspraken en voorlopige realisatiegegevens, CVZ-gegevens over (voorlopige) financieringslasten Zvw en AWBZ

Toelichting nieuwe mutaties

Uitgaven

Beleidsmatige mutaties

Wmo definitieve lpo tranche 2013

De vergoeding voor loon- en prijsontwikkeling wordt voor alle zorgsectoren in eerste instantie gereserveerd op nominaal en onverdeeld. Daar staat de raming voor de jaren 2013 tot en met 2018. De definitieve loon- en prijsontwikkeling tranche 2013 wordt toegeedeeld aan de Wmo.

Desaldering subsidie vaststelling zorgopleidingen

Deze desaldering is spiegelbeeldig aan de bij Miljoenennota 2014 verwerkte desaldering waarmee de afrekening van opleidingssubsidies 2012 mogelijk gemaakt is.

Knelpunt tegemoetkomingen Wtcg

Op basis van actuele gegevens van het CAK wordt verwacht dat het totaal van de uitbetaling van algemene tegemoetkomingen Wtcg over 2012 en nabetalingen van tegemoetkomingen over voorgaande jaren leidt tot hogere uitgaven dan eerder geraamd.

Nabetaling en ontvangsten subsidie vaststellingen zorgopleidingen

De afrekening over 2012 van de subsidieverleningen zorgopleidingen 1e en 2e tranche en huisartsenopleiding, op basis van de in 2013 door de instellingen ingediende subsidieverantwoordingen over de realisatiecijfers in 2012, leidt tot nabetalingen aan de instellingen van circa € 40,0 miljoen.

Ontvangsten

Beleidsmatige mutaties

Desaldering subsidie vaststelling zorgopleidingen

Deze desaldering is spiegelbeeldig aan de bij Miljoenennota 2014 verwerkte desaldering waarmee de afrekening van opleidingssubsidies 2012 mogelijk gemaakt is.

Nabetaling en ontvangsten subsidie vaststellingen zorgopleidingen

De afrekening over 2012 van de subsidieverleningen zorgopleidingen 1e en 2e tranche en huisartsenopleiding, op basis van de in 2013 door de instellingen ingediende subsidieverantwoordingen over de realisatie-

cijfers in 2012, leidt tot terugvorderingen van de instellingen van in totaal circa € 25,0 miljoen.

4. Mutaties per sector

Tabel 4 geeft de mutaties vanaf de stand ontwerpbegroting 2013 tot aan de 2^e suppletoire begroting 2013 op sector niveau weer. De relevante nieuwe mutaties die hebben plaatsgevonden na de Ontwerpbegroting 2014 zijn in paragraaf 3 toegelicht.

Tabel 4 BKZ-uitgaven en -ontvangsten per sector 2013 (bedragen x € 1 miljoen)

	Stand ontwerp- begroting	Mutaties 1 ^e supple- toire begroting	Stand 1e supple- toire begroting	Mutaties ontwerp- begroting	Stand ontwerp- begroting	Mutaties 2 ^e supple- toire begroting	Stand 2 ^e supple- toire begroting
	2013	2013	2013	2014	2014	2013	2013
Zorgverzekeringswet (Zvw)							
Eerstelijnszorg	4.293,8	46,7	4.340,5	82,9	4.423,3	0,0	4.423,3
Medisch-specialistische zorg	21.725,8	27,9	21.753,7	453,2	22.206,9	0,0	22.206,9
Ziekenvervoer	598,5	22,4	620,9	15,8	636,7	0,0	636,7
Geneesmiddelen	5.410,6	- 607,2	4.803,4	126,6	4.930,0	0,0	4.930,0
Hulpmiddelen	1.676,8	- 89,4	1.587,4	59,1	1.646,5	0,0	1.646,5
Geneeskundige geestelijke gezondheidszorg	4.153,2	0,0	4.153,2	118,8	4.272,0	0,0	4.272,0
Opleidingen	997,6	0,0	997,6	25,5	1.023,1	0,0	1.023,1
Overige ¹	1.015,4	243,8	1.259,2	- 87,8	1.171,4	0,0	1.171,4
Nominaal en onverdeeld	1.178,3	- 32,7	1.145,5	- 892,0	253,5	0,0	253,5
Bruto-Zvw-uitgaven	41.049,9	- 388,5	40.661,4	- 98,0	40.563,4	0,0	40.563,4
Eigen risico Zvw	2.623,4	56,2	2.679,6	0,0	2.679,6	0,0	2.679,6
Eigen bijdrage Zvw	228,2	- 201,2	27,0	0,0	27,0	0,0	27,0
Zvw-ontvangsten	2.851,6	- 145,0	2.706,6	0,0	2.706,6	0,0	2.706,6
Netto-Zvw-uitgaven	38.198,3	- 243,5	37.954,8	- 98,0	37.856,8	0,0	37.856,8
Algemene Wet Bijzonder Ziektekosten (AWBZ)							
Volksgesondheid	113,5	21,1	134,6	3,0	137,6	0,0	137,6
Zorg in natura	22.717,4	713,8	23.431,2	318,1	23.749,4	0,0	23.749,4
Persoonsgebonden budgetten	2.567,9	0,0	2.567,9	67,3	2.635,2	0,0	2.635,2
Mee-instellingen	172,6	0,0	172,6	5,1	177,7	0,0	177,7
Opleidingen	25,7	0,0	25,7	0,7	26,4	0,0	26,4
Overige ²	275,9	- 14,2	261,6	7,2	268,9	0,0	268,9
Nominaal en onverdeeld	1.422,5	- 601,1	821,4	- 475,9	345,6	- 13,7	331,9
Bruto-AWBZ-uitgaven	27.295,6	119,6	27.415,1	- 74,4	27.340,7	- 13,7	27.327,0
Eigen bijdrage AWBZ	1.819,4	39,4	1.858,8	0,0	1.858,8	0,0	1.858,8
AWBZ-ontvangsten	1.819,4	39,4	1.858,8	0,0	1.858,8	0,0	1.858,8
Netto-AWBZ-uitgaven	25.476,2	80,2	25.556,3	- 74,4	25.481,9	- 13,7	25.468,3
Begrotingsgefinancierd							
Wmo (Gemeentefonds)	1.477,3	44,7	1.522,0	25,5	1.547,5	13,7	1.561,2
Zorgopleidingen (begroting VWS)	172,2	1,1	173,4	133,1	306,4	- 112,0	194,4
Wtcg (begroting VWS)	375,4	13,3	388,7	0,0	388,7	13,7	402,4
Zorg Caribisch Nederland (begroting VWS)	71,1	12,9	84,1	0,4	84,5	- 0,6	83,9
Loon- en prijsbijstelling (begroting VWS en Financiën)	30,3	- 29,5	0,8	- 0,5	0,3	0,0	0,3
Bruto-begrotingsgefinancierde-uitgaven	2.126,4	42,6	2.169,0	158,5	2.327,5	- 85,3	2.242,2
Ontvangsten	0,0	0,0	0,0	152,0	152,0	- 127,0	25,0
Begrotingsgefinancierde-ontvangsten	0,0	0,0	0,0	152,0	152,0	- 127,0	25,0
Netto-begrotingsgefinancierde-uitgaven	2.126,4	42,6	2.169,0	6,5	2.175,5	41,7	2.217,2
Totaal bruto-BKZ-uitgaven	70.471,9	- 226,4	70.245,5	- 13,9	70.231,6	- 98,9	70.132,7
Totaal BKZ-ontvangsten	4.671,0	- 105,6	4.565,4	152,0	4.717,4	- 127,0	4.590,4

	Stand ontwerp- begroting	Mutaties 1 ^e supple- toire begroting	Stand 1 ^e supple- toire begroting	Mutaties ontwerp- begroting	Stand ontwerp- begroting	Mutaties 2 ^e supple- toire begroting	Stand 2 ^e supple- toire begroting
	2013	2013	2013	2014	2014	2013	2013
Totaal netto-BKZ-uitgaven	65.800,8	- 120,8	65.680,1	- 165,9	65.514,2	28,1	65.542,3

¹ Bij de Zvw zijn onder de post overige opgenomen de deelsectoren; grensoverschrijdende zorg en multidisciplinaire zorgverlening

² Bij de AWBZ zijn onder de post overige opgenomen de deelsectoren; beheerskosten/diversen AWBZ, tandheelkundige zorg AWBZ, Medisch specialistische zorg AWBZ en overige curatieve zorg AWBZ langdurige zorg onverdeeld.

Bron: VWS, NZa-gegevens over de productieafspraken en voorlopige realisatiegegevens, CVZ-gegevens over (voorlopige) financieringslasten Zvw en AWBZ